

Osmanlı da aynı süreci yaşamıştı **BEKA SORUNUNDA AKP'NİN GİZLEDİĞİ GERÇEKLER** Osman Başbüyük yazdı

Beka sorununda AKP'nin gizlediği gerçekler

28 Mart Perşembe 2019 22:00

Türkiye aynı Osmanlı'nın son dönemlerindeki gibi karanlık bir tabloyla karşı karşıya, çok ciddi problemlerimiz var. Peki problemlerimiz olduğunu kabul ediyor muyuz?

Arapçadan dilimize geçen "beka" kelimesi, devletin varlığını iç ve dış tehditlere karşı devam ettirmesi anlamına geliyor. Kuruluşundan 96 yıl sonra bugün Türkiye'nin bekasının tehlikede olup olmadığını tartışıyoruz. 17 yıldır kesintisiz iktidarda olan Cumhurbaşkanı Erdoğan, yerel seçimlerde kendilerine oy verilmezse ülkenin bekasının tehlikeye gireceğini iddia ediyor. Gerçekten böyle bir tehdit varsa çok ciddi tedbirler almak gerek. Ama maalesef kendisi de kamuoyu da gerçek beka tehlikesinin farkında değil.

Yaklaşan tehlikeyi kavramak ve doğru tedbirleri almak için bekasını devam ettirememiş bir örneğe bakmak çok faydalı olacaktır. Bundan önceki devletimiz Osmanlı İmparatorluğu, 200 yıl beka mücadelesi verdikten sonra başarısız olarak tarih sahnesinden çekilmiştir.

BEKA SORUNU VE OSMANLI ÖRNEĞİ

Elbette Osmanlı'nın yıkılmasının birçok sebebi vardır. Ancak belki de en önemli sebep üretimsizliktir. Ülke 16'ncı yüzyılın sonlarından itibaren teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmaya başlayarak yavaş yavaş üretimden kopmuştur. Kendisi

üretmez hale gelip, pazarlarını dükkanlarını yabancı malları istila edince devlet para kazanamaz hale gelmiştir. Bütçe ciddi açıklar vermeye başlamış, açıkları kapatmak için konulan ağır vergiler vatandaşı ezmiştir. Alım gücü azalan vatandaş, ekonominin daha da daralmasına neden olmuştur. Bu sarmalda aç kalan halk defalarca isyan etmiştir.

Osmanlı döneminde halkın devirdiği 8 ila 10 padişah vardır. Osmanlı Mutlakiyet ile yönetiliyordu. Padişahın ağzından çıkan kanundu. Güvenlik kuvvetlerinden yargıya kadar her şey ona bağlıydı. Hatta sahip olduğu halife sıfatı padişaha ayrı bir dokunulmazlık sağlıyordu. Buna rağmen çöküş döneminin padişahları iktidarlarını koruyamadı. Bir kısmı tahttan düşmekle kalmayıp, kötü gidişatin bedelini canlarıyla ödedi.

Padişahların tahttan indirilmesi, "Yeniçeri İsyanları" ile açıklanarak geçitirilir. Aslında konu bu kadar basit değildir. Her isyanın arakasında ciddi bir ekonomik kriz vardır. Halk aç ve perişandır. Bir noktadan sonra Yeniçeriler (güvenlik kuvvetleri), kendileri de maaş alamaz duruma düşünce, halkı bastırmaktan vaz geçerek isyanın liderliğini üslenip padişahları devirmiştir.

Çöküş döneminin padişahlarının hepsi, tahtan indirilerek öldürölme korkusuyla yaşamıştır. Bu haklı korku, onları para arayışına yönlendirmiştir. Çünkü ekonomiyi ayakta tutacak kaynağı bulamazlarsa, iktidarlarını koruyan kesimlere maaş ödeyemezlerse,yeni bir isyan kaçınılmazdır. Peki para nereden bulunacak? Maalesef bu konuya fazla kafa yorulmamış, işin kolayına kaçılarak borçlanmanın sorunu çözeceği yanılıgısına düşölmüştür.

BORÇLANMANIN GETİRDİĞİ YIKIM

Belki biraz ağır olacak ama çöküş dönemi padişahlarının neredeyse tamamı iyi birer dilencidir. Hemen hemen hepsi borç para alabilmek için yabancılara yalvarmış, iktidarlarını devam ettirebilmek için devletin bekasını tehlikeye atan birçok tavizi vermekten çekinmemişlerdir.

Devletin bekası açısından kritik eşiğin aşıldığı dönem II. Abdülhamit dönemidir. II. Abdülhamit, yabancıların, "geri ödeme kabiliyetiniz kalmadı, artık size borç veremeyiz" söylemleri karşısında çaresiz kalmış ve dönemin IMF'si, "Duyunu Umumiye"nin ülkeye gelmesini kabul etmiştir. 1881 yılında imzalananMuharrem Kararnamesi ile devletin ana gelir kaynağı, Rumeli topraklarının vergisi, tuz, tütün, alkol, ipek ticareti ve balıkçılıktan elde edilen vergiler Duyunu Umumiye idaresine bırakılmıştır.

Yabancılar,borç geri ödemesi için garanti gelir kaynağı elde edince, II. Abdülhamit'in yeni borçlanma taleplerine evet demiştir. II. Abdülhamit, ilki 1877, sonuncusu 1908 yılı olmak üzere toplam 13 borç anlaşmasına imza atmıştır.

Yabancılar, Osmanlıya her borç verişlerinde yeni tavizler kopartmıştır. II. Abdülhamit döneminde, bir ekonomiyi döndüren finans araçları bankalar, tamamen yabancıların elindedir. Ekonominin can damarları olan tren yolu, tramvay hatları, limanlar ve deniz ulaşımı yabancıların eline geçmiştir. İletişim araçları, posta ve telgraf hizmetleri yine yabancıların kontrolündedir. Havagazı ve elektrik üretimi ile dağıtımını yabancılar yapmaktadır. Üretemeyen gelişmemiş ekonomilerin en önemli gelir kaynaklarından birisi olan madenler de yabancılara satılmıştır. Hatta iş o kadar ilerlemiştir ki tütün, yün ve ipek gibi para eden tarımsal ürünlerimizin bile ticareti yabancılar tarafından yapılmaktadır. Yabancılar bununla da kalmamış, İzmir bölgesinde Menderes ve Gediz nehirleri arasındaki verimli topraklarımızı bile satın almışlardır.

O dönemde yöneticiler varımızı yoğumuzu satın alan yabancılara kötü gözle bakmamışlar, bu işi devlet için bir gelir kaynağı olarak görmüşlerdir. Onların düşüncesine göre, bankacılık, ulaşım, iletişim, posta, elektrik, hava gazı gibi hizmetleri kimin verdiği önemli değildir.Önemli olan vatandaşın hizmet almasıdır. Hatta devlet, bu hizmetleri sağlayanlardan vergi alarak gelir bile elde etmektedir. Ancak dönemin yöneticilerinin gözden kaçırdığı önemli bir nokta vardır. Yabancılar bu hizmetlerden elde ettikleri geliri yurt dışına transfer etmekte Osmanlı topraklarında yatırıma dönüştürmemektedir. Çünkü Osmanlıda yeni yatırıma ihtiyaç duyan bir ekonomik yapı kalmamıştır. Halkın alım gücü çok zayıf olduğundan tüketme kapasitesi çok sınırlıdır. Devletin gelirleri ise ancak idari yapıyı ayakta tutmaya yetecek kadardır.

Ülkedeki şirketlerin yurtdışına kaynak transferinin üzerine, birde çarşı ve pazarlarımızı dolduran yabancı mallarına ödediğimiz paralar eklenince, yurtdışına kaçan para miktarı daha da artmıştır. Bu yüzden ülkede her zaman para kıtlığı çekilmiş, bu kısır döngüde ekonomi sürekli küçölmüştür. Küçölen ekonomiyle devletin toprak olarak küçölmesi doğru orantılıdır. Farklı etnik ve mezhep yapısına sahip olan topluluklar, daha iyi bir gelecek için başka arayışlar içine girmiştir. Özellikle halkın açlık sebebiyle isyan edip devletin zayıf düştüğü dönemlerde ülke toprak kaybetmiştir.

Bu süreçte Osmanlı devleti, vergi gelirlerini borç ödemesine ayırmak zorunda kalarak, ulaşım ve iletişim gibi stratejik sektörlerde söz hakkını yitirerek, yatırım ve üretimi canlandırabilecek finans kurumlarına hiç sahip olamayarak, önemli bir gelir kaynağı olan madenlerini satarak, yabancılara ticareti kontrol etme hakkı veren kapitölasyonları kabul ederek, ekonomik hayatın dışında kalmıştır. Elinde ekonomik yetkisi kalmayan padişahlar otomatikman devleti yönetme erklerini de kaybetmiştir. **Bir devlet ekonomiye müdahale edecek araçlardan yoksun ise o ülke yarı sömürge demektir. Osmanlı önce yarı sömürge olmuş sonraborçlarının faizini ödeyemez duruma gelince de batmıştır.**

DEVLETİ ASIL BATIRAN UNSUR II. ABDÜLHAMİT'İN DALKAVUKLARIDIR

Türkiye'de tarihçilerin önemli bir kısmında II. Abdülhamit'in yıkılmakta olan Osmanlının ömrünü uzattığı yönünde bir kanı

vardır. Bu kanının aksine, Abdülhamit Osmanlının ömrünü uzatmamış, tam tersine Osmanlıyı yıkıma hazırlamıştır. II. Abdülhamit'in aldığı borçlarla iktidarı arasında doğrusal bir orantı vardır. **Abdülhamit borç alarak ve ekonomiyi yabancılara teslim ederek kendi iktidarını uzatmış, ama onun bu politikaları devletin ömrünün kısalmasına sebep olmuştur.**

Buradaki en kritik nokta Osmanlı'nın yaptığı bu ölümcül hatayı fark etmemiş olmasıdır. Hatanın fark edilmemesinin 2 temel sebebi vardır. Birincisi mutlakiyet rejiminin baskısı, özellikle II. Abdülhamit döneminde yaşanan istibdat, ifade özgürlüğünü yok etmiş, ifade özgürlüğü olmayan bir ortamda, devlet adamı ve aydınlar tartışarak doğru yolu bulma fırsatını kaçırmıştır. İkincisi ve en önemlisi dalkavuklardır.

II. Abdülhamit'in 33 yıllık iktidarı döneminde etrafında aydınından, askerine, iş adamından, gazetecisine kadar birçok kesimi içine alan elit bir tabaka oluşmuştu. Bu elit tabaka iktidardan besleniyordu. II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi durumunda bunlarda makam mevki, güç ve paradan mahrum kalacaktı. O yüzden Abdülhamit'in hiçbir hatasını, yanlışını görmediler; görmek istemediler, padişahı uyarmak işlerine gelmedi. Çünkü eleştiri ve uyarılar, II. Abdülhamit'in iktidarını zayıflatabilirdi. Onun iktidarının zayıflaması dalkavukların iktidarının zayıflaması anlamına geliyordu. Bu yüzden kraldan daha çok kralcı oldular, eleştirenlere herkesten fazla saldırmayı bir görev bildiler. Her türlü yöntemle muhaliflerin sesini kestiler. Böylece yapılan hataların görülmesini engellerken tedbir alınmasının da önüne geçmiş oldular. Dalkavukların bu davranışları padişahların kendisinin çok büyük olduğunu hiç hata yapmadığını zannetmesini sağladı. Her şeyin yolunda gittiğini zanneden padişahlar ile kara tabloyu halka toz pembe göstermeye çalışan dalkavuklar maalesef koca devleti yıkıma hazırladı.

GÜNÜMÜZÜN BEKA SORUNU

Şimdi gelelim günümüze. 2002 yılında 129 milyar dolar olan borcumuz günümüzde 600 milyar dolara dayandı. Aldığımız borçları 1 kuruş döviz getirmeyen beton projelerine gömdük. Köprü, yol, tünel hava alanı gibi bu projeler, döviz kredileriyle yapıldığı için borç taksitleri ödemesi ülkeden inanılmaz miktarlarda döviz çıkışına sebep oluyor. Zaten ülkede çoğu sektörde üretim bitmiş durumda, her şeyi ithal ediyoruz. Bu sebeple sürekli cari açık veriyoruz. Bu açığı dış borçlanmayla kapatıyoruz. Ekonominin kötü gidişatını gören yabancılar da artık borç vermek istemiyor. Bankalarda 50 ila 70 milyar dolar civarında donuk kredi var. Bu miktarda para bulunup finans sistemine konulamazsa bu krediler batık krediye dönüşecek. Batık krediler, iflas ve işsizlik demektir. TÜİK verilerine göre genel işsizlik oranı %13,5'lara çıkmış. Son 1 senede işsiz sayısı 1 milyon artmış. Yeni iflaslarla bu işsizler ordusu daha da büyürse ne olacak? Türkiye'de çalışan kesimin %50'den fazlası asgari ücret ve altında paralar kazanıyor. İnsanlar bu parayı bile bulamazsa, toplumsal olaylara gebeyiz demektir.

Geçen sene gıda ithalatına yaklaşık 9 milyar dolar para harcamışız. Dış ticaret açığı verdiğimiz bu ortamda 9 milyar dolar tutarında gıda ithal etmek, borç para ile karnımızı doyurduğumuz anlamına gelir. Borç para bulmakta sıkıntı çekersek karnımızı nasıl doyuracağız? **Günümüzde ülkeleri dışarıdan yıkmak mümkün değildir. Dış güç ABD bile olsa, Türkiye ölçeğinde bir ülkeye hiçbir şey yapamaz. Bizim gibi bir ülke, ancak ve ancak içeriden yıkılabilir. Halk aç kalırsa ne yiyecek? Birbirini yer. İşte beka meselesi burada yatıyor. Türkiye yüksek enflasyon, işsizlik ve açlık tehlikesiyle karşı karşıya.**

BATAN GEMİNİN MALLARI

Ekonomi çevrelerinde acil olarak 50 ila 70 milyar dolar borç bulmamız gerektiği görüşü hâkim. Bunun için IMF'nin de gelmesine razılar. Pekâlâ bize borç verecek olanlar karşılığında bir şeyler istemeyecek mi? Mesela Varlık Fonuna koyduğumuz değerlerimizle ilgili talepleri olmayacak mı? Zaten Hükümet Varlık Fonuna koyduğu değerleri bir anlamda ipotek göstererek borç almıyor mu? Mesela bize yeni borç verecek olanlar, Varlık Fonuna koyduğunuz değerlerinizi satın dese ne olacak?

Örneğin, Ziraat Bankası ve Halk Bankasını satsak ne olur? Türkiye, karnını doyuramıyor, tarımsal üretimin mutlaka artırılması gerekir. Bu artış için kredi lazım. Ziraat Bankası yabancılara satılırsa bu krediyi kim, nasıl verecek? İstihdamı arttıran, işsizliği azaltan en önemli sektörlerden birisi Kobilere ve küçük esnaftır. Onları ayağa kaldırmak için de kredi gerekiyor. Halk Bankasını yabancılara satarsak, bu sektörleri kim, nasıl ayağa kaldıracak? En önemli değerlerimizden bir tanesi ETİ Anonim Şirketi, ETİ AŞ ile birlikte bor madenlerimizde satılırsa ne olacak? Türkiye Petrolleri, BOTAŞ, Borsa İstanbul, THY, ÇAYKUR gibi kâr getiren **ciddi ekonomik değerlerimiz yabancılara eline geçerse devletin ekonomiyi yönetecek hangi araçları elinde kalacak?**

Küresel sermaye, bütün dünyada finans ve sigorta sektöründen devletin tamamen çıkmasını istiyor. 12 Eylül 1980 Darbesi öncesinde yaşanan ekonomik krizde, 24 Ocak kararları hazırlanırken, Türkiye'ye kamu bankalarını özelleştirmesi yönünde baskılar yapılmıştı. O zaman bu talebi hiç kimse karşılayamazdı. Çünkü parlamenter sistem vardı. Böylesi bir kararın hesabını hiç kimse Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) veremezdi.

PARLAMENTER SİSTEM CİDDİ EMNİYET SUPABİYDİ BAŞKANLIK SİSTEMİ BÜYÜK TEHLİKE

Bu tür ciddi kararları almak parlamenter sistemde kolay olmaz. Türkiye'nin, Ziraat Bankası, Eti Maden gibi Varlık Fonuna konulan birçok değerini şimdiye kadar kaybetmemesinin ana nedeni, parlamenter sistemde uzun süre koalisyonlarla

yönetilmiş olmasıdır. Baskılara dayanamayıp memlekete zarar verecek kararları almayı düşünen hükümetler, koalisyon ortakları tarafından yıkılmıştır. Beka tehdidini içeren kararlar hep seçim sonrası kurulacak yeni hükümetlere havale edilerek, tehlike savuşturulmuş, bu sayede milli değerlerimizin elimizde kalması sağlanmıştır.

Şimdiye kadar yabancı dayatmalarına parlamenter sistem ve koalisyonlar sayesinde dayanmayı başarmıştık. Ama bugün Cumhurbaşkanlığı sistemiyle yönetiliyoruz. TBMM, tamamen işlevsiz hale getirilmiş durumda. Cumhurbaşkanı tek başına imzalayacağı bir kararname ile tank palet fabrikasını da satabilir, Ziraat Bankası'nı da. Böylesi kararları engelleyebilecek politik bir güç veya denetleyebilecek bir mekanizma yok artık.

Bu manada "başkanlık sistemi" Türkiye için bir beka tehdidi haline gelmiştir. Bunu şahıslardan bağımsız olarak söylüyorum. Bugün iktidarda A kişisi değil de B kişisi olsaydı o zaman da aynı tehlike söz konusu olacaktı.

SORUNUN ANA KAYNAĞI "TAKİYE" VE TAKİYECİLER

Türkiye aynı Osmanlı'nın son dönemlerindeki gibi karanlık bir tabloyla karşı karşıya, çok ciddi problemlerimiz var. Peki problemlerimiz olduğunu kabul ediyor muyuz? Açın bakın televizyonlara nerede hata yaptık, ekonomi nasıl düze çıkar tartışması yapılan bir program var mı? Bir tarım ülkesi olarak karnımızı doyuramayacak hale gelmişiz, tanzim satış kuyruklarına varlık kuyruğu diyoruz, bizi bu duruma düşüren hataları tartışabiliyor muyuz?

Ana akım medyada, sürekli halka şu mesaj veriliyor: İyi bir şey varsa mutlaka AKP ve Erdoğan yapmıştır. Ama kötü bir şeyler oluyorsa sorumlusu, PKK, FETÖ, dış güçler veya muhalefettir. AKP'nin veya Erdoğan'ın kötüye giden bir şeyde hiç payı yoktur; onlar asla hata yapmaz.

İktidardan beslenen iş çevreleri, bürokratlar, akademisyenler, gazeteciler kendi iktidarları, kendi kazançları kendi bekaları için gerçekleri vatandaştan gizlemeyi tercih ediyorlar. Ama aslında hepsi gerçeğin farkında, memleketin kötü yönetildiğini, işlerin kötüye gittiğini açık ve seçik görüyorlar. Peki niçin saklıyorlar? Sorun sadece çıkar meselesi mi? Galiba olay bu kadar basit değil.

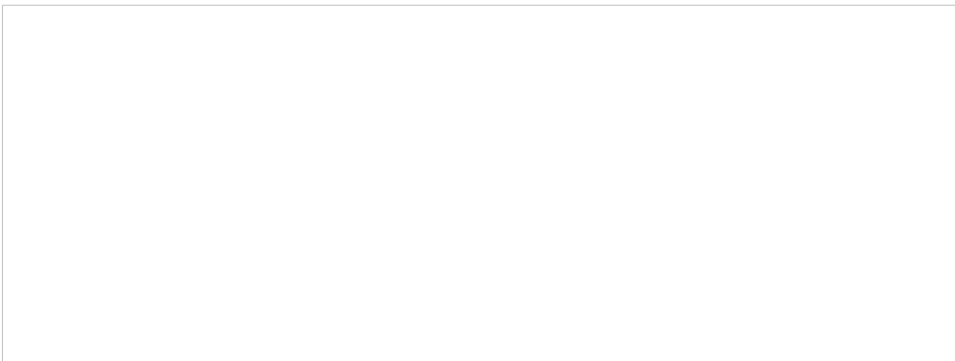
Gerçek problem Müslümanların inancına sızmış "Takiye" belasında gizli. "Takiye", bir müminin belli durumlarda kendi canını, malını, ırzını veya başka bir mümin ve müminlerin can, mal ve ırzını korumak için ya da çıkacak bir fitneyi önlemek için görüşünü gizlemesi veya en azından susması, açık ve aleni bir girişimde bulunmaması anlamına geliyor. Kendisini mümin sanan bazı kimseler, herkesi mümin saymıyor. Kendi dininden, kendi mezhebinden, hatta kendi tarikatından olmayanı düşman görüyor. İktidarda kalmak, elindeki gücü kaybetmemek için her yol mubah deyip "Takiye"ye, sarılıyor. Kendisiyle birlikte bütün toplumu kandırıyor. Gerçeklerle yüzleşmediği için toplum olarak geri kalmışlığın, Batı karşısında ezilmişliğin ana kaynağının kendisi olduğunu fark edemiyor. Müslüman geçinenlerin bu yapısının vatan severlikle bir alakası yoktur.

Kendimize karşı dürüst olmazsak Hristiyan Batı karşısında her zaman yenilmeye mahkûm oluruz. Son kalan varlıklarımızı satıp yeni borçlar bularak sorunu çözemeyiz. Bu hareket tarzı mevcut iktidarın ömrünü uzatırken, memleketin sonunu hazırlamaktan başka bir işe yaramaz. 1980'den beri benimsenen kalkınma modeli yanlış, uyanın artık.

Çözüm mü Atatürk'ün ne yaptığına bakmanız yeterli...

Osman Başbüyük

Odatv.com

Osman Başbüyük

AKP

beka

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

